

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית משפט השלום בחיפה: הפחתת עיצום כספי שהוטל בגין ניסיון להברחת כספים

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, אלישי שיף

רקע:

אחד מדפוסי הפעולה המוכרים ביותר בתחום הלבנת הון הוא העברת כספים דרך מעבר גבול. חובת הדיווח חלה על כל אדם הנכנס לישראל או יוצא ממנה, כשברשותו סכומי כסף (מזומנים, בין במטבע ישראלי ובין במטבע זר, המחאות בנקאיות והמחאות נוסעים) העולים על 100,000 שקלים וכן על המכניס או המוציא כספים העולים על 100,000 שקלים באמצעות הדואר או בדרך אחרת.

ברשות המסים פועלות מספר ועדות הדנות בנושאי הלבנת הון, מע"מ, מס הכנסה, מס קנייה ועוד - והן רשאיות להטיל עיצום כספי וכופר. הועדות קובעות האם להטיל עיצום כספי על נישום, ואם כן - מהו גובה העיצום הכספי שעליו לשלם.

בסקירה זו נתאר את פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה, אשר הפחית בכ- 30% את גובה העיצום שהוטל על ידי הועדה. במקרה זה, מדובר באדם אשר העביר כספים מישראל לירדן, בסכום העולה על 100,000 ש"ח, מבלי שדיווח על כך, וזאת בניגוד לחובת הדיווח החלה על כל אדם הנכנס לישראל או יוצא ממנה.

עובדות המקרה וטענות הצדדים:

המערער, מר עזמי פאר, יצא מישראל לירדן דרך מעבר גבול נהר הירדן כשברשותו נמצאו \$20,000 כאשר \$20,000 נוספים הוסלקו בגרבינו. בחיפוש נוסף בתא הכפפות של הרכב נמצאו \$70,000 בו נסע (שווה ערך ל- 437,745 ש"ח), 452 דינר ירדני (שווה ערך ל-2,436 ש"ח), וזאת מבלי שהצהיר על הוצאת הכספים מישראל. המערער טען כי 40,000 דולר שנתפסו על גופו מקורם בחסכוניותו, אך לא הציג אסמכתאות כלשהן בנוגע למקור הכספים, לרבות תלושי משכורת המאמתים את גרסתו.

המערער טען כי אין לו חשבון בנק וכי לקח עמו את הכספים משום שנשדד בעבר ופחד להשאירם בביתו בנצרת. לעניין 70,000 דולר שנמצאו בתא הכפפות של המכונית, טען כי לא היה מודע לכך שהכספים נמצאים ברכב, וכי ייתכן שהם שייכים לחברו, בעל הרכב.

הנושא הועבר לוועדה להטלת עיצום כספי, אשר זימנה את המערער לשטוח את טענותיו בפניה. המערער הופיע בפני הוועדה, והוועדה דחתה את גרסתו לפיה \$40,000 שנתפסו על גופו מקורם בכספי חסכוניות. הוועדה ציינה בהחלטתה שהמערער לא הביא אסמכתאות למקור הכספים, כאשר גרסתו העלתה ספקות רבים. לעניין \$70,000 שנתפסו בתא הכפפות, דחתה הוועדה את גרסת המערער לפיה הכספים שייכים לבעל הרכב, תוך שהיא קובעת כי אין זה סביר שבעל רכב יותיר סכום עתק שכזה ברכב, בידועו שאדם אחר עומד להשתמש בו.

המערער טען בערעור כי הוא פעל בתום לב ולא ידע על חובת הדיווח, וכי מדובר במעידה ראשונה שלו, עובדה אשר לטענתו כלל לא נלקחה בחשבון על ידי הוועדה.

בנוסף, טען המערער כי הוועדה הטילה עליו עיצום כספי בלתי מידתי, וזאת בהשוואה למקרים אחרים, בהם הוטלו עיצומים בסכומים נמוכים בצורה משמעותית.

טענתו העיקרית של המערער היתה כי למרות בקשתו לדחות את הדיון, על מנת שבעל הרכב בו נמצאו הכספים יהיה נוכח, סירבה הוועדה לבקשתו והטילה עליו עיצום כספי, ורק בשלב מאוחר יותר, חזרה בה, והכירה בעובדה כי הכספים אכן שייכים לבעל הרכב ולא למערער.

הוועדה טענה, מנגד, כי המערער פעל לכל אורך ההליך בחוסר תום לב. הוועדה קיבלה את הטענה כי הכספים בסכום של 70,000 דולר אינם שייכים למערער, אולם טענה כי אין לקבל את טענתו שלא ידע על הסכום האמור, ולפיכך היה עליו לדווח בעת יציאתו מהארץ.

בנוסף, הדגישה הוועדה כי כל הליך מתן החלטה היה תקין, ניתנה החלטה מנומקת בהתאם להוראות החוק, וכי היא פעלה למי אמות מידה מנהליות, כדוגמת מבחן הסבירות.

באשר למידתיות ההחלטה טענה הוועדה כי בהתאם להוראות החוק תקרת העיצום הכספי שיוטל תהיה פי חמישה מהסכום שלא דווח עליו, לפיכך, על הוועדה להטיל קנס משמעותי אשר יהווה אמצעי הרתעה ולא תסתפק בקנס שולי.

פסק הדין של בית המשפט:

בית המשפט קבע כי בעת הפעלת סמכויותיה של רשות מנהלית, על הרשות להתבסס על מספר עקרונות אינהרנטיים אשר יהוו בסיס למתן החלטה ויתוו את דרכה בעת הפעלת שיקול דעתה. בית המשפט הדגיש כי הביקורת השיפוטית מצומצמת לשאלה האם היה פגם בהחלטה המנהלית שניתנה שכן בית המשפט אינו משמש כ"רשות על" המוסמכת לדון בכל החלטה של רשות מנהלית.

לגופו של עניין, קבע בית המשפט כי קיים ספק באשר לסבירות ההחלטה של הוועדה בקשר ל-70,000 \$ שנתפסו בתא הכפפות של הרכב. נקבע, כי במהלך השימוע טען המערער כי הסכום לא שייך לו, אלא לבעל הרכב, אשר מבקש להיות מוזמן לשימוע. בפועל, בעל הרכב לא זומן לשימוע, וגרסתו לא נשמעה, דבר המביא לתוצאה כי בפני הוועדה לא עמדה מלוא התשתית העובדתית הנדרשת לצורך קבלת החלטה.

נקבע, כי במצב דברים זה החלטת הוועדה נגועה בפגם של ממש, וכי ההחלטה אינה יכולה לעמוד על כנה.

לאור האמור הוחלט לקבל את הערעור ולהפחית את העיצום ל-200,000 ₪.

[עשא (שלום חיפה) 609-09-15 עזמי פאר נ' מדינת ישראל - הוועדה להטלת עיצום ברשות המסים, פסק דין מיום 6.4.2016, השופט אורי גולדקורן. ב"כ הצדדים: בשם המערער: עו"ד מארון אבו נאסר, בשם רשות המסים: עו"ד ריצ'רד סאלח].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.